

PHA 404 PREHİSTORİK AMERİKA VE PASİFİK ARKEOLOJİSİ

KONU 2: KITA HAREKETLERİ VE AMERİKA

Günümüzden 500 milyon yıl öncesinde dünyamız Pangea adı verilen tek bir kıta halindeydi. Pangea aynı zamanda dünyanın güney yarıküresinde yer alıyordu. Yaklaşık 400 milyon yıl öncesinde Pangea parçalanarak ikiye bölünmüştür. Kuzeyde yer alan kıtaya Laurasia adı verilmiştir ki kuzey Amerika, Avrupa ve Asya bu kıtada yer almıştır. Güneydeki kıtaya ise Gondwana ismi verilmiş olup; güney Amerika, Afrika, Arabistan, Hindistan, Avustralya ve Antarktika bu kıtada toplanmıştır. Bu iki büyük kıta arasındaki deniz ise Tethys Denizi olarak isimlendirilmiştir.

Günümüzde 1 yıl içinde Atlas Okyanusu'nun 1.25 cm., Pasifik Okyanusu'nun ise 10 cm. genişlediği bilinmektedir. Bu durum milyonlarca yıl öncesinde çok daha farklı hız ve değerlerle gerçekleşmiştir.

Kuzey ve güney Amerika'nın birbirleriyle çarpışması 30 milyon yıl öncesine dayanır. Güney Amerika'da keseli hayvanlar yaygınken 30 milyon yıl öncesindeki bu çarpışma sonrasında kuzeydeki yırtıcılar tarafından yok edilmişlerdir. Memeli hayvanların evrimsel gelişimindeki hızlanma 65 milyon yıl öncesinde başlamıştır. Dolayısıyla Amerika kıtalarının büyük kıtalardan köptukları zamanlarda, eskidünyada evrimlenen koyun, keçi, sığır gibi bazı hayvanların Amerika'dan izole olmalarına neden olmuştur. Eski dünyadaki birçok hayvan ancak Bering bölgesindeki buzul köprüsünün açılması sırasında Amerika'ya geçebilmiştir. Tüm bu hayvanlar da sadece soğuk iklime adapte olmuş türlerle temsil edildiklerinden örneğin

koyun ve keçi gibi türler ancak 1492 yılından sonraki Avrupalılar tarafından Amerika'ya götürülmüşlerdir.